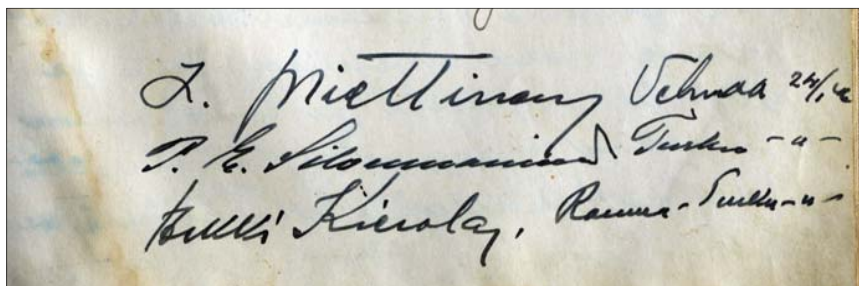

Tuli ruohonpään sakkikin samaan aikaan, meist isäntä ja emäntä taas paljon saivat vaivaa. Oli ruuat, kahvit ja saunat hyvät. Niist teille nyt kiitokset syvät.”

Tätä Uolan vieraskirjan merkintää kirjoittaja pitää mielenkiintoisena.

Samalla vieraskirjan sivulla oli tämän kirjoittajaa kiinnostava merkintä:

”L. Miettinen Vehmaa 24. 1.1946

P. E. Silvennoinen Turku 24.1.1946

Erkki Kierola Rauma-Turku 24.1.1946.”

Erkki Kierolan on kerrottu olleen Uolan sukulaismies ja tuoneen taloon tietoa ja turvaa. L. Miettinen oli Vakka-Suomen Suojeluskuntapiiriin 2. yleisesikuntaupseeri, joka johti sotavarustuksen hajavarastointia.

Vakka-Suomessa. P. E. Silvennoinen ja Erkki Kierola olivat Valtiollisen poliisin edustajina tammikuussa 1946 selvittämässä paljastuneita asekatkoja. Edellisellä viikolla kolmikko oli ollut Vehmaalla ja seuraavana päivänä oli vuorossa Pyhäranta ja siellä asekatkija Paavo Karrun kätköaseiden takavarikko.

Näistä asioista enemmän tietoja kirjassa ”Lauri Miettinen ja asekatkenta Vakka-Suomessa”.

Sotavuosien tapahtumat Lokalahden Perkkiön Uolassa tuovat mieleen vuoden 2015 pakolaisasiat ja sen miten Suomeen saapuneet pakolaiset otetaan nyt vastaan, majoitetaan, muonitetaan jne.

Tämä lyhyt kirjoitus on tarkoitettu pienenä täydennyksenä veteraani- ja lottamatrikkeliin ”Lokalahtelaiset sodissa 1939 - 1945”, jossa on myös rintama- ja kotirintamakuvaus.

Lauri Väätänen

Vapaa-ajan uusikaupunkilainen Helsingistä.

Liitettäväksi
Lokalahden veteraanimatrikkelin väliin

Sotavuosina Lokalahden Perkkiön Uolassa

Perkkiön / Perkiön tilaa isännöivät silloin Jussi Uola (1895-1967) ja Suoma Uola (1904-1976), jotka myivät Perkkiön tilan Juho Laivorannalle vuonna 1961.

Teksti

Kuvat

Taitto

Lauri Väätänen

Uolan suvun kokoelma ja Matti Jalava

Matti Jalava

Sotavuosina Lokalahden Perkkiön Uolassa

Vuonna 2012 julkaistussa veteraanimatrikkelissa ”Lokalahtelaiset sodissa 1939-1945” kerrotaan tekstein ja kuvin myös kotirintaman elämästä. Lokalahdelle oli sijoitettu sekä sotavankeja että myös evakuoitusta Karjalasta tulleita evakkoja. Joissakin taloissa oli sijoitettuna myös lähiseudulta mm. Turusta tulleita talkoolaisia tai heitä, jotka olivat sotapakolaisia. Turku, kuten monet muutkin kaupungit olivat neuvostoilmavoimien pommituskohteina.

Uolan suvun hallussa oleva maalaus Perkkiön sodanaikaisesta päärakennuksesta. Talossa oli 14 huonetta ja sen seinäkirjessä oli merkittynä vuosiluku 1738.

Lokalahden veteraanimatrikkelissa on kerrottu pakolaisista ja vangeista mm. Nopperlassa, Penkkalassa, Väätäsisissä ja Heikkalassa. Kirjassa olevassa käsin kirjoitetussa sotavankiluettelossa mainitaan sijoituspaikkoina myös Pitkäluoto, Maula, Viianen, Vainila, Alimattinen, Juukela, Tuokila, Riihiranta, Isotammisto, Tirkkala,

Edellä olevien lisäksi voidaan vielä mainita sukulaismies Erkki Kierola armeijasta, myöhemmin poliisista. Yhdessä Halmevirran kanssa Kierola toi Perkkiöön tietoa ja turvallisuutta.

Perkkiön Uolan vieraskirjasta löytyy vuosina 1944 ja 1945 kirjoitetut mielenkiintoiset kiitokset vieraanvaraisuudesta. Heikki Lehmusto on 30. elokuuta 1944 kiitellyt siitä, että on saanut viettää Uolassa 60-vuotispäivänsä kaikessa rauhassa. Mukana ovat myös Anna Lehmuston ja Anna, Nina ja Olga Solntsevien nimet sekä Liisa Kostinin nimi.

Talvikuva Perkkiön talosta. Veikko Paasion Lokalahden historia -teos kertoo paljonkin tästä Perkkiön / Perkiön kartanon historiasta.

Seuraavaksi lainaus Aili, Eino ja Maila Halmevirran Lokalahdella 18.11.1945 päivätyistä vieraskirjakirjoituksesta:

”Kävimme Uolan Jussia taas tapaamassa, oli Suoma juuri silloin navetassa. Mailis Laitilasta kotiin pyöräili, kotona vaan Anneli hyöräili. Saili vaan hevosta ohjaili. Raili myös mukana komeili. Olivat saaneet he isältä luvan noutaa mailis pyhäksi omaan tupaan.

Siirtolaisperheistä, jotka asuivat Perkkiössä oman kotinsa etsimisen ja rakentamisen aikana, muistetaan:

Alex ja Eeva sekä poika Arvo Kunnas Halikosta.

Emil ja Elisa sekä tyttäret Sinikka ja Hely Rajahalme Vehmaalta.

Tahvo ja Taimi Ahtiainen Uudestakaupungista. Heillä olivat mukana myös lapset Eija, Pirjo, Seppo, ja Sauli sekä vanha isäntä ja emäntä. Joukon jatkona oli vielä Aino-täti. Ahtiaiset jäivät sodan jälkeen Lokalahden Hermansaareen ja Peltoset eli Tahvo, Agneta, ja Laina sekä pojat Onni ja Albin muuttivat Uuteenkaupunkiin.

Inkeriläinen Simo Seranen oli perheineen hätämajoituksessa viljankuivausruihessa. Heinäkuun 21 päivänä vuonna 1944 viranomaiset kysyivät Jussi Uolalta inkeriläisten henkilöilystodistuksia.

Uolan isännän ja emännän apuna olivat monena vuotena kapteeni Eino Halmevirta ja Aili rouva sekä tytär Maila.

Jhanasli ja Pauskasli on tämä
kulumut kesä (heinä - elokuu) Perkkiön
talossa vierähtänyt. Sona on myös
istua iltaa ja viettää 60. vuolispäi-
säntä täällä kaivessa rauhassa, miel-
man melskeistä mitään tietämällä. Kai-
kesta vaimuudesta ja ystävällisyydestä
syt ämelliset viivat.

Talolle ja talonmiehelle korkeim-
man siunausta toivottaen
30/8 1944

Anna Lehmusta Leikki Lehmusta
Anna Solntsew Nina Solntsew
Olga Solntsew Liisa Kostir.

Vieraskirjamerkinnän mukaan "maailman melskeistä mitään tietämät-
tä" sotaa paossa olleet saivat viettää kesää Perkkiössä.

Kuvassa Perkkiön isäntäväki Suoma ja Jussi Uola.

Jussila, Voimala, Kaivo-Isotalo ja Järvelä. Osa talojen nimistä voi olla tässä väärin kirjattu, koska käsinkirjoitettua tekstiä oli vaikeata lukea.

Mainitun luettelon, jossa on numerotunnukset, sukunimi, nimi, vankinumero ja sijoituspaikka on kirjoittanut Ilmari Haapajärvi ja lainaan luettelon toisella sivulla olevan loppukirjoituksen:

"Tässä ovat ne sotavankien nimet, jotka suojeluskunnanjohtaja Kustaa Väätänen toimitti minulle, niitä oli 30 ja niitä sijoitettiin moneen taloon ne olivat hyvin kuuliaisista ja hyvin mukavia miehiä ja minä toimitin ruokaa ja jotain käytettyjä alusvaatteitakin, mutta kun tuli niiden kotimaahan lähteminen niin ne pelkäsivät kotimaataan ja monet heistä itkivät lähteissään ja itkin minäkin."

Uolan tyttäret lokakuussa 2015. Vas. Anneli Uola, Saili Lehtonen ja Raili Yrjänen. Kuvattu Railin kotona Raumalla.

Perkkiön Uolaa isännöivät sotien aikaan Jussi ja Suoma Uola ja heidän omistuksessaan talo oli aina vuoteen 1961 saakka. Isäntä oli syntynyt vuonna 1895 ja oli vapautettu sotapalveluksesta.

Uolan kaksi hevosta eli Musta ja Tuima oli varattu sotavoiman käyttöön ja varausilmoituksen oli 15.1.1941 allekirjoittanut hevosottomies Leevi Heikkala. Hevoset palasivat omasta sotapalveluksestaan aikanaan terveinä. Kyljissä oli polttamalla tehdyt numerot. Ilman numerotunnusta olisi hevonen saattanut juotua aivan väärään paikkaan. Miehillä oli tunnistamista varten omat tuntolevynsä ja niihin liittyvä tuntolevykortti.

Sotatalkoolaisia,
sotaa paossa olleita,
siirtolaisperheitä ja sotavankejakin

Uolan tyttäret Saili, Anneli ja Raili ovat koonneet tietoja Perkkiön Uolan talon sota-ajasta. Omana ryhmänään mainitaan sotatalkoisiin osallistuneet, sotaa paossa olleet ja siirtolaisperheet. Tietoihin on kirjattu tiedot myös sotavangeista Vasili ja Teodor.

Sotatalkoisiin osallistuivat turkulaisnaiset miesten ollessa rintamalla ja talkooaika oli viikko tai kaksi viikkoa:

4.-10.10 1943 Aili Simola Sirkkalankatu 2 B
4.-10.10.1943 Laila Huhtanen Sirkkalankatu 22
11.-23.10.1943 Helmi Suominen Kaarinankatu 2 B 30
11.-23.10.1943 Oili Siltanen Sirkkalankatu 6 A
11.-23.10.1943 Aili Siltanen (Nikander) Korppolaistentie 208
11.-23.10.1943 Elin Kairenius Sirkkalankatu 10 B.

Vuonna 1970 purettu Perkkiön päärakennus oli sodan aikana tämän näköinen. Tilalla oli peltoa noin 20 hehtaaria ja metsää noin 100 hehtaaria.

Talkoolaiset osallistuivat Perkkiössä mm. perunannostoon syksyisin ja kesäaikana puutarhan hoitoon sekä tupakan viljelyyn.

Sotaa paossa vuosina 1943 ja 1944 olleista muistetaan seuraavat: Filosofian tohtori Heikki Lehmusto. Tohtorilla tiedetään olleen romaani ”Puikurarenkaat” kirjoitusvaiheessa.

Rouva Anna Lehmusto.

Anna, Olga ja Nina Solntsev sekä Liisa Kostin.

Heikki Lehmusto toimi tulkkina kahdelle aikaisemmin mainitulle vangille eli Vasilille ja Teodorille, jotka olivat töissä Uolan talossa. Runolan isäntä kyyditsi aseistettuna Uolan ja Runolan vangit Uuteenkaupunkiin, josta vangit jatkoivat aikanaan Neuvostoliittoon.

Runolan vankien työn tuloksena oli pelloksi kuokittu suo, joka sai nimen ”Ryssänpelto”.